

Konservativ isolationism i USA

Den utmärkte amerikanske historikern Arthur M. Schlesinger jr har i det senaste numret av The Atlantic Monthly publicerat en tankeväckande och tillika något extravagant artikel om "den nya isolationismen". Han ser i den äldre isolationism som i det hela varit grundläggande för amerikansk politik intill senaste tid ett moment i den framstegs-vänliga, optimistiska ideologi som präglat den amerikanska utvecklingen och de amerikanska föreställningarna om "kallelse" och "mission" i världen. USA skulle, fjärran från Europas ävlan och strider, bygga upp det lyckliga landet, den fulländade demokratin; denna Jeffersonska tanke kommer igen hos hans liberala och radikala efterföljare, hos Robert La Follette, Charles Beard, tidskrifterna The Nation och The New Republic intill det andra världskriget. I denna av stolt utopism färgade attityd ingår ett avståndstagande från Europa, stundom ett förakt för Europa — splittringens, krigens, kungarnas och aristokraternas Europa. Men det centrala var att utveckla och förbättra Amerika, att här genomföra mänsklighetens första stora experiment i frihet, jämlikhet och självstyrelse.

I den nya, negativa isolationismen har tonvikten blivit en annan. Denna isolationism, med Herbert Hoover och Robert Taft som talesmän, har blivit konservativ. "Den gamla isolationismen inspirerades av förhoppningar om Amerika, den nya av hat mot Europa. Den ena skydde Europa för att säkrare kunna reformera Amerika, den andra för att hindra reformering av Amerika." Schlesinger, som är radikal och anser sig representera framstegstraditionen, känner sig alltså konsekvent då han med respekt för den äldre isolationismen förenar ett ovillkorligt avvisande av den nya. "Först då vi undanröjt den senaste formen av isolationism kan vi börja leva i det tjugonde århundradet." Han tvivlar inte heller på att isolationismen i sin nya skepnad är dömd till nederlag.

Denna teckning av läget är väsentlig, trots sina starkt schematiska drag — det är sålunda uppenbart att gränslinjen mellan gammal och ny isolationism är långt ifrån klar och att därför ett slags radikal variant finnes även inom den nya isolationismen. Säkert har Schlesinger rätt då han i

Tafts vacklande mellan skilda positioner ser ett bevis på isolationismens svaghet; i sin bok om amerikansk utrikespolitik följer Taft i själva verket på punkt efter punkt regeringens program, även om han ackompanjerar sin anslutning med kritiska uttalanden och oklara reservationer. Det kan i detta sammanhang nämnas att enligt en nyss offentliggjord opinionsundersökning (The Public Opinion Quarterly) från juni 1951, då MacArthurstriden ännu stod i förgrunden, visserligen en väldig majoritet inom det republikanska partiet tog MacArthurs parti mot Truman, men att samtidigt ett betydande flertal inom detta parti ansåg att man genom trupper i Europa borde avvärja en rysk aggression. Fakta som dessa visar att isolationismen i form av reträtt från Europa är totalt diskrediterad; Taft har inga möjligheter att få igenom ett sådant program, och isolationiströster-na kan han alltid räkna på i tävlan med Eisenhower och demokratiska kandidater.

Då Schlesinger betonar det

konservativa draget i den nya isolationismen hävdar han att Taft och andra högermän i sin kritik av regeringens rustningsprogram och i sin tendens att nedvärdera krigsfaran delvis bestäms av oro för statsmaktens expansion och socialisering. "Det är lika lätt att införa socialism genom ökade skatter som genom att regeringen övertar industrin", yttrade Taft nyligen. Här framträder ett dilemma i amerikansk konservatism. Ett starkt försvar och en "kraftig" utrikespolitik hör till de förmögna amerikanernas självfallna krav, men samtidigt är man rädd för en utvidgning av statsverksamhet på den privata företagsamhetens bekostnad; detta dilemma avspeglas i Tafts osäkerhet. Schlesinger erinrar också om det egenartade förhållandet att den ursinnigaste propagandan mot kommunismen ofta förenas med en isolationistisk tendens: det mest slående exemplet är McCormick i Chicago Tribune. Det antyds rent av att agitationen mot kommunismen skulle tjäna som ett alibi för isolationister av denna typ. En sådan slutsats verkar dock konstruerad. Schlesinger har emellertid slående rätt då han framhåller att en rad politiker och skribenter som förföljer Acheson och andra regeringens ledande män i kommunisthätets tecken samtidigt får beröm i Moskvas radio för sina isolationistiska sympatier. Detta beröm borde bidra att försvaga den nya isolationismen.